

Predkladacia správa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025 a s cieľom naplniť záväzky vyplývajúce z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, konkrétne komponentu 17 – Digitálne Slovensko, Investícia 1 (Lepšie služby pre občanov a podnikateľov) a Reformy 1 (Budovanie eGovernment riešení prioritných životných situácií) návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Predmetom návrhu zákona v článku I je zavedenie zmien, ktoré umožnia modernizáciu procesov súvisiacich s poskytovaním dávok sociálneho poistenia (dávok nemocenského poistenia, dávok dôchodkového poistenia, úrazových dávok, dávky garančného poistenia) a zefektívnenie sprievodných administratívnych úkonov. Poistenec si bude môcť požiadať o dávky sociálneho poistenia elektronickou formou, ale aj naďalej bude mať možnosť podať si papierovú žiadosť. Dávky nemocenského poistenia tehotenské a materské sa stanú tzv. proaktívnymi dávkami t. j. poistenec nemusí urobiť žiadny úkon v rámci podania žiadosti o priznanie dávky. Zároveň sa má zabezpečiť aj efektívna výmena údajov medzi jednotlivými subjektmi (lekár, zamestnávateľ, Sociálna poisťovňa), aby údaje, ktorými už Sociálna poisťovňa disponuje, alebo ktoré získa od príslušných inštitúcií na základe novej integrácie medzi Sociálnou poisťovňou a týmito inštitúciami, už nevyžadovala od poistenca.

V článku II sa navrhuje úprava zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo vzťahu k návrhu zavedenia nového registra starostlivosti v prirodzenom prostredí osoby a poskytovania údajov Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny z tohto registra podľa zákona č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V článku III sa navrhuje novelizovať zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to najmä s cieľom zefektívnenia procesov pri žiadosti o starobný dôchodok, resp. pri výmene údajov medzi Sociálnou poisťovňou a dôchodkovými správcovskými spoločnosťami.

Z dôvodu potreby elektronizácie procesov súvisiacich so žiadosťami o poskytnutie ošetrovného a s proaktívnym poskytovaním dávok sa v článku IV navrhuje novelizovať zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v článku V zákon č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zmeny v článku IV zahŕňajú rozšírenie definície osobnej starostlivosti v prirodzenom prostredí osoby, zavedenie nových povinností a náležitostí súvisiacich s elektronickým zápisom údajov do elektronickej zdravotnej knižky a rozšírenie údajov dostupných poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

V článku V sa navrhuje zavedenie nového registra osobnej starostlivosti v prirodzenom prostredí osoby na účely elektronizácie žiadostí o poskytnutie ošetrovného a zavedenie elektronickej tehotenskej knižky ako súčasti elektronickej zdravotnej knižky, ktorá bude slúžiť na evidenciu zdravotných záznamov o tehotenstve a na poskytovanie relevantných údajov poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

Súčasne sa v súvislosti s poskytovaním údajov z registra dočasných pracovných neschopností Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny dopĺňa účel ich poskytovania, nakoľko zákonom č. 361/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme sa pri zavedení tejto povinnosti Národnému centru zdravotníckych informácií účel poskytovania týchto údajov nevyjadril. V tejto súvislosti je potrebné vzhľadom na skutočnosť, že proces výmeny predmetných údajov je súčasťou projektu Životné situácie s plánovanou účinnosťou a funkčnosťou služieb od 1. apríla 2026, v článku VII navrhnúť zosúladenia účinnosti v predmetných ustanoveniach.

V článku VI sa úpravou zákona č. 310/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony navrhuje v nadväznosti na zmeny navrhované v čl. I bodoch 17 a 20 upraviť kolíziu ustanovenia § 170 ods. 31 vypustením tohto ustanovenia z uvedenej novely.

Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.

Návrh zákona bol v dňoch od 25. februára 2025 až 17. marca 2025 predmetom medzirezortného pripomienkového konania prostredníctvom portálu Slov-Lex. Výsledky pripomienkového konania sú uvedené vo vyhodnotení pripomienkového konania. Návrh zákona bol dňa 5. mája 2025 predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky a rokovania Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky, ktorých pripomienky sú premietnuté v návrhu zákona. Návrh zákona sa predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky bez rozporov.